

[Bolvig]

give mig ret i, at så har de mindre samfund – Farsø og Fjerritslev f. eks. – meget, meget små muligheder for at blive den foretrukne by. Det er derfor, vi rent faktisk ser, at selv om egnsudviklingsdirektoratet måske vil give lidt større procentsatser, når sagen behandles i den mindre by, når man aldrig nogen sinde så langt, for den store by er udvalgt.

Det har da en positiv effekt op til ca. 15 km fra magneten, hvor folk kan køre på arbejde, men når man kommer uden for denne afstand, er det, vi ser, at problemerne virkelig opstår. Når der er kommet mange nye virksomheder til magneten, flytter folk langt væk fra ind til magneten, og derfor kommer skolebyggeri, servicebyggeri, og alt hvad samfundet nu engang tilbyder, i magneten. Resultatet er, at smeden, bageren, småhandelen lukker i de mindre samfund, teglværket lukker, tænk, hvor mange der er lukket inden for landbrugets område, og de mindre samfund bliver – der er masser af eksempler på det – omdannet til tornerosebyer eller i hvert tilfælde til samfund med en helt skæv erhvervsstruktur.

Det er det problem, vi gerne vil pege på, og det er derfor, vi har fremsat dette forslag. Ministeren siger med rette, at egnsudviklingsdirektoratet ikke blander sig i virksomhedernes beliggenhedsvalg, og at det er virksomhedernes selvstændige beslutninger, der er skyld i, at de større samfund er blevet udvalgt. Ja, det er netop, fordi chancerne i virkeligheden ikke er ens. Det radikale venstre mener naturligvis, at gulerodsprincippet må være det rigtige, at man inspirerer og opmuntrer virksomheder fra de mere udviklede områder til at vælge en anden etablering i et helt andet samfund, men så længe guleroden er lige stor, er de faktiske forhold, at lokaliseringen altid vil blive til fordel for de store byer.

Før kommunalvalget udtalte den daværende handelsminister:

»Egnsudviklingsloven tilsigter en forbedring af landets regionale struktur . . . gennem styrkelse af egnsudviklingen i de svagest udviklede dele af landet.« Og senere: » . . . at koncentrere bstanden på de områder, hvor der er det største behov for en styrkelse af erhvervsudviklingen«. Jeg er ikke i stand til på det radikale venstres vegne at sige det klarere og tydeligere end den tidligere socialdemokratiske handelsminister. Derfor undrer

det mig sådan set, at hr. Westh ikke er mere positiv, end han var. Jeg kunne jo også henvise hr. Westh til at tale med den socialdemokratiske amtsborgmester i Nordjyllands amt, vel vort største egnsudviklingsområde. Hr. Wesths partifælle, der kender det rent praktisk, og som arbejder med erhvervsudvikling til daglig, går meget stærkt ind for at lave principper efter de retningslinjer, som vi har forsøgt at give udtryk for i vores forslag.

Ligeledes har jeg lyst til at sige til handelsministeren, at han burde tale med alle de partifæller, han har siddende som borgmestre og kommunalbestyrelsesmedlemmer rundt omkring, ikke kun i landsbysamfundene, men også i en hel del større bysamfund uden for magneternes rækkevidde. Så vil handelsministeren opdage, at hans partifæller dér, der står i det daglige arbejde, der mærker alle problemerne med, at egnsudviklingsmidlerne centraliseres i de større byer – hvad de selvfølgelig kan være misundelige over – er enige i, at det har en direkte negativ effekt i handelsministerens partifællers mindre samfund, fordi folk i den erhvervsaktive alder flytter fra disse samfund og ind til magneterne. Det er klart, at det har en sneboldeffekt, også negativt.

Derfor vil jeg alligevel håbe på, at når udvalgsarbejdet starter, vil regeringspartierne være meget lydhøre også over for, hvad deres egne folk vil sige ude omkring i de områder, hvor man kender til problemerne i det daglige arbejde.

Ministeren har derfor ikke ret, når han sammenfattende siger, at de formål, forslaget tager sigte på, allerede er tilgodeset. Jeg har forsøgt her at gøre rede for, hvorfor dette ikke er tilfældet.

Jeg vil gerne takke en række ordførere for den støtte, de har givet forslaget. Tak til hr. Therkel Christensen, fru Lilli Gyldenkilde, hr. Jørgen Jensen og fru Inger Stilling Pedersen for en direkte positiv holdning og også delvis tak til hr. Wilhjelm. Jeg gætter på, at hr. Wilhjelm og hr. Alfred Hansen, når det kommer til stykket, når forslaget skal til afstemning, af to onder vil foretrække vores fremfor det andet. Derfor tror jeg, at også disse to partier, når det kommer til stykket, vil støtte os.

Jeg er derimod meget overrasket over at høre udtrykkene både fra venstre og det konservative folkeparti, selv om det er meget